

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2022.03.25 № 130
танай _____-ны № _____-т

**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА Б.АНАР ТАНАА**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд баталгаажуулах аудит хийлээ.

Аудитын тайлан, аудитын дүгнэлт болон аудитаар илэрсэн 1,344.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 7,734.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлагыг хүргүүлж байна.

Тогтоосон хугацаанд төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, албан шаардлага, зөвлөмжийг хэрхэн хэрэгжүүлэн ажиллаж буй талаар хариу ирүүлнэ үү.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРМАНДАХ

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ОРА-2022 /1/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Эрдэнэт хот

2022 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах

Утас: 70353088 Цахим хаяг:
narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ

Утас: 70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Болормаа

Утас: 70350757 Цахим хаяг: bolormaat@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудитын тайлан	13
2.1. Оршил	13
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	13
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	13
2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	13
2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	13
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	14
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	19
2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	14
2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	14
2.8.2 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт.....	14
2.8.3 Авлага.....	14
2.8.4 Урьдчилгаа.....	14
2.8.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	14
2.8.6 Бараа материал	15
2.8.7 Үндсэн хөрөнгө	15
2.8.8 Өр төлбөр.....	16
2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	17
2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	18
2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	21
2.11. Шилэн дансны мэдээлэл.....	21
2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	19
2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	19
3. Менежментийн захидал.....	21
3.1 Тодруулга тайлантай холбоотой асуудал	21
3.2 Авлага, өр төлбөртэй холбоотой асуудал.....	21
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	21
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	21
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	21
4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	21
4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	22
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	22
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	22
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2022.03.25 № 98

танай _____-ны № _____-т

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Б.АНАР
ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>23,253,584,707.62</u>	<u>25,785,025,688.48</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,147,178,822.08	9,196,348,755.30
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,147,178,822.08	9,196,348,755.30
3121	Төгрөг	9,147,178,822.08	9,196,348,755.30
31211	Төрийн сангийн харилцах	570,196.95	453,596.99
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	9,146,608,625.13	9,195,895,158.31
33	АВЛАГА	14,071,676,700.54	16,550,896,357.18
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	4,736,508,019.97	5,145,355,688.20
33300	Тагаас, санхүүжилтийн авлага	9,295,237,521.36	11,352,332,110.85
335	Бусад авлага	39,931,159.21	53,208,558.13
3351	Байгууллагаас авах авлага	39,834,237.21	53,111,636.13
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	96,922.00	96,922.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	34,729,185.00	37,780,576.00
354	Хангамжийн материал	34,729,185.00	37,780,576.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,022,000.00	1,349,800.00
35420	Аж ахуйн материал	28,060,216.00	30,769,500.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,878,500.00	2,878,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,768,469.00	2,782,776.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>632,579,226.42</u>	<u>633,457,920.16</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	632,579,226.42	633,457,920.16
392	Биет хөрөнгө	533,089,781.97	536,681,809.05
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	499,199,022.52	499,199,022.52
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	30,410,862.06	45,563,723.40
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	42,700,000.00	12,810,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	42,700,000.00	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	126,549,931.38	148,814,794.38
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	73,999,013.32	94,167,267.90
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	48,385,910.00	36,444,404.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	36,635,206.55	20,855,420.55
393	Биет бус хөрөнгө	99,489,444.45	96,776,111.11
39301	Програм хангамж	9,142,270.00	9,142,270.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	2,132,825.55	4,846,158.89
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	92,480,000.00	92,480,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>23,886,163,934.04</u>	<u>26,418,483,608.64</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>620,554,597.18</u>	<u>161,984,985.04</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	620,554,597.18	161,984,985.04
413	Өглөг	386,895,534.21	16,148,400.30
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	386,785,800.16	16,148,400.30
4136	Бусад өглөг	109,734.05	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	109,734.05	

414	Урьдчилж орсон орлого	233,659,062.97	145,836,584.74
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	233,659,062.97	145,836,584.74
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>23,265,609,336.86</u>	<u>26,256,498,623.60</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	23,265,609,336.86	26,256,498,623.60
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	357,106,158.55	357,106,158.55
512	Хуримтлагдсан үр дүн	22,834,190,316.87	25,825,079,603.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	11,333,684,030.32	22,894,498,303.50
51220	Тайлант үеийн үр дүн	11,500,506,286.55	2,930,581,300.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	74,312,861.44	74,312,861.44
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>23,886,163,934.04</u>	<u>26,418,483,608.64</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	146,193,129,573.39	153,020,092,353.37
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	111,535,687,143.87	122,616,119,229.59
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	111,535,687,143.87	122,616,119,229.59
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	74,835,582,824.58	83,555,571,207.19
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	7,858,355,966.64	8,318,897,973.33
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	10,285,245,296.85	10,860,226,389.75
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	1,589,072,894.90	1,697,189,904.48
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	16,967,430,160.90	18,184,233,754.84
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	222,928,779.19	74,872,015.83
120	Нийтлэг татварын бус орлого	222,928,779.19	74,872,015.83
120002	Хүүгийн орлого	137,944,038.65	9,317,909.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	61,752,302.54	58,435,246.73
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,741,602.54	37,254,142.73
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,202,900.00	410,100.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Үндсэн хөрөнгө/	11,605,000.00	20,771,004.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Бараа материал/	18,202,800.00	
120009	Бусад орлого	23,232,438.00	7,118,860.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	34,452,716,450.33	30,329,101,107.95
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	921,400,000.00	-
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	921,400,000.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	76,216,390.95	67,275,265.95
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	8,350,000.00	7,100,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,198,390.95	59,890,265.95
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,668,000.00	285,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	32,780,156,259.38	29,558,658,342.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,780,156,259.38	29,558,658,342.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	674,943,800.00	703,167,500.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	674,943,800.00	703,167,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	134,710,951,156.84	150,089,511,053.26
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	134,710,951,156.84	150,089,511,053.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	799,300,573.20	787,687,562.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	509,736,176.00	514,361,772.00
210101	Үндсэн цалин	386,509,283.00	389,702,877.00
210102	Нэмэгдэл	88,279,094.00	90,234,895.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	32,068,000.00	31,544,000.00

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210104	Урамшуулал	2,879,799.00	2,880,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,599,717.00	66,010,407.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,590,050.56	45,672,600.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,755,896.60	5,082,801.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,600,541.29	4,066,241.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,148,395.33	1,016,560.27
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,504,833.22	10,172,203.72
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,686,313.26	20,370,188.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,575,956.15	6,201,385.30
210302	Түлш, халаалт	8,790,988.52	7,986,543.14
210303	Цэвэр, бохир ус	5,319,368.59	6,182,260.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,151,684.32	25,952,015.20
210401	Бичиг хэрэг	5,625,400.00	8,461,200.00
210402	Тээвэр, шагахуун	3,837,000.00	3,240,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,127,125.32	6,967,399.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн усгал, ариутгал	562,000.00	344,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,000,159.00	6,939,416.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,506,500.00	4,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	25,000.00	
210604	Урсгал засвар	1,481,500.00	4,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,947,300.00	192,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,947,300.00	192,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	116,441,529.95	113,066,306.95
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	98,389,943.95	97,686,354.95
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,200,000.00	1,200,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	359,400.00	359,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	34,020.00	34,020.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	80,000.00	
210807	Газрын төлбөр	1,387,200.00	693,600.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	7,483,590.00	7,743,090.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	7,507,376.00	5,349,842.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,231,352.67	43,734,873.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,652,000.00	1,577,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	54,579,352.67	42,157,173.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	133,911,650,583.64	149,301,823,490.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	104,236,518,351.80	109,267,097,995.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	104,218,066,945.80	109,229,008,704.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	18,451,406.00	7,497,091.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		30,592,200.00

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	29,675,132,231.84	40,034,725,495.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,675,132,231.84	40,034,725,495.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>11,500,381,216.55</u>	<u>2,930,581,300.11</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	125,070.00	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	125,070.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	125,070.00	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>11,500,506,286.55</u>	<u>2,930,581,300.11</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	135,331,318,531.71	150,545,874,491.99
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	101,481,322,172.43	119,968,910,871.84
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	101,481,322,172.43	119,968,910,871.84
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	67,162,823,017.66	82,421,414,678.96
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	6,868,543,594.84	7,606,947,311.06
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	9,392,348,236.46	10,264,189,082.08
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	1,403,692,020.98	1,565,036,959.33
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	16,653,915,302.49	18,111,322,840.41
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	354,636,168.33	124,262,854.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	354,636,168.33	124,262,854.20
120002	Хүүгийн орлого	137,944,038.65	9,317,909.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	216,692,129.68	114,944,945.10
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	215,489,229.68	114,534,845.10
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,202,900.00	410,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	33,495,360,190.95	30,452,700,765.95
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	157,258,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		157,258,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	76,216,390.95	67,275,265.95
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	8,350,000.00	7,100,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,198,390.95	59,890,265.95
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,668,000.00	285,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	32,744,200,000.00	29,525,000,000.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	32,744,200,000.00	29,525,000,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	674,943,800.00	703,167,500.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	674,943,800.00	703,167,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	134,440,761,330.77	150,496,704,558.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	134,440,761,330.77	150,496,704,558.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	843,181,820.83	737,721,595.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	509,736,176.00	514,361,772.00
210101	Үндсэн цалин	386,737,198.00	392,735,572.00
210102	Нэмэгдэл	88,522,423.23	88,232,600.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,596,755.77	30,513,600.00
210104	Урамшуулал	2,879,799.00	2,880,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,609,200.00	66,000,924.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,596,398.48	45,666,039.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,756,680.84	5,082,071.15

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,601,168.12	4,065,656.92
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,148,551.80	1,016,414.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,506,400.76	10,170,742.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,686,313.26	20,370,188.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,575,956.15	6,201,385.30
210302	Түлш, халаалт	8,790,988.52	7,986,543.14
210303	Цэвэр, бохир ус	5,319,368.59	6,182,260.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,815,809.32	23,089,499.20
210401	Бичиг хэрэг	6,777,400.00	7,789,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,837,000.00	3,240,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,127,125.32	6,967,399.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	562,000.00	344,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,512,284.00	4,749,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,028,000.00	4,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,546,500.00	
210604	Урсгал засвар	1,481,500.00	4,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,947,300.00	192,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,947,300.00	192,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	210,707,022.25	108,129,512.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	98,389,943.95	97,686,354.95
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,200,000.00	1,200,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	359,400.00	359,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	34,020.00	34,020.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	80,000.00	
210807	Газрын төлбөр	1,387,200.00	693,600.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж.	7,483,590.00	7,743,090.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	101,772,868.30	413,047.05
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,652,000.00	1,577,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,652,000.00	1,577,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	133,597,579,509.94	149,758,982,963.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	103,922,447,278.10	109,724,387,197.71
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	103,882,416,636.57	109,669,776,415.55
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	18,451,406.00	7,497,091.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,579,235.53	16,521,491.16
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		30,592,200.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	29,675,132,231.84	40,034,595,765.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,675,132,231.84	40,034,595,765.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	890,557,200.94	49,169,933.22
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,050,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,050,000.00	-

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,050,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,050,000.00	
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,050,000.00)	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	889,507,200.94	49,169,933.22
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	8,257,671,621.14	9,147,178,822.08
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,147,178,822.08	9,196,348,755.30

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	11,309,907,979.12	11,741,326,999.11
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			23,776,051.18	23,776,051.18
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	11,333,684,030.30	11,765,103,050.29
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			11,500,506,286.55	11,500,506,286.55
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	22,834,190,316.85	23,265,609,336.84
D01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	22,834,190,316.85	23,265,609,336.84
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			60,307,986.65	60,307,986.65
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	22,894,498,303.50	23,325,917,323.49
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			2,930,581,300.11	2,930,581,300.11
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	357,106,158.55	74,312,861.44	25,825,079,603.61	26,256,498,623.60

1. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Б.Анар танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 13-аас 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Т.Болормаа гүйцэтгэв.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдрийн 360 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Бид даатгуулагчдын итгэл найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын цогц үйлчилгээг хүргэнэ” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

1. Ухаалаг ногоон ажлын байр төсөл: Иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээний байгууллагын дотоод процесс үйл ажиллагааг цахим хэлбэрт оруулах, хийгдсэн ажил бүрийн нэгдсэн бүртгэлийн системийг бий болгох, CRM буюу байгууллагын иргэдэд чиглэсэн цахим системүүдийг бий болгоход чиглэсэн цогц программ хангамж болон технологийн дэвшилтэд шийдлүүдийг хамруулсан цогц төсөл хэрэгжүүлэх
2. Автоматжуулалт, хиймэл оюун ухаанд суурилсан цахим засаглал: Байгууллагын дотоод ERP, CRM-ын цогц системийг бий болгосноор Нэгдсэн бүртгэлийн систем болон байгууллагын нэгдсэн мэдээллийн баазыг /BIG DATA/ үүсгэсэн бөгөөд үүнийгээ ашиглаж олон төрлийн автоматжуулалт, өндөр бүтээмж бүхий цахим засаглалыг хөгжүүлэн нэвтрүүлсэн. Мөн дотоод аудит, процессын хяналт шалгалтыг автоматжуулж, хиймэл оюуны хэрэглээг бий болгосон. Нийгмийн даатгалын хэлтэст 2 төрлийн Роботын процесс автоматжуулалт нэвтрүүлсэн бөгөөд ингэснээр 13 ажилтан албан хаагчийн өдөр бүр олон давтамжтай хийдэг механик бүтэн жилийн ажлыг роботоор 1, 2 сарын дотор хийлгэж байна. RPA бол компьютер дээр дахин давтагдаж хийгддэг ажлыг, урьдчилан зааварласан дүрмийн дагуу гүйцэтгэдэг робот программ болно.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан

төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн, холбогдох стандарт, журмын дагуу шинэчлэгдэн, 2018 онд НДЕГ-ын даргын тушаалаар батлагдан мөрдөгдөж байна.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд НДЕГ-ын дотоод аудитын нэгжээс хяналт шалгалт хийгдээгүй. 2021 оны 10 дугаар сард аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын төлөвлөгөөний дагуу ажилгүйдлийн даатгалын сангийн 2020 оны зарцуулалтад хяналт хэрэгжүүлж, 2 зөвлөмж өгсөн байна.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад үр нөлөөтэй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт орлогын 146,211.3 сая төгрөгийн 2 хувь буюу 2,924.2 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 9,147.2 сая, эцсийн үлдэгдэл 9,196.3 сая төгрөг болж, 49.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	9,147.2	9,196.3	49.1	0.6
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн				

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 9,196.3 сая төгрөгөөс төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд 0.4 сая төгрөг, 9,195.9 сая төгрөг нь 5 арилжааны банкны 17 дансанд байршиж байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 14,071.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 16,550.8 сая төгрөг болж, 2,479.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №..... Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
ААНБ-ын шимтгэлийн авлага	4,729.3	5,139.2	409.9
Актын авлага	4.8	3.8	-1.0
Алдангийн авлага	2.4	2.4	0
Татаас, санхүүжилтийн авлага	9,295.2	11,352.3	2,057.1
Бусад авлага	39.7	53.1	13.4
Дүн	14,071.5	16,550.8	2,479.3

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай 1,760.9 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Аж ахуйн нэгж байгууллагын нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 120 хоногоос дээш насжилттай 78 аж ахуйн нэгжийн 2,773.0 сая төгрөгийн авлагаас, 35.6% буюу 1,012.1 сая төгрөг нь шүүхийн шийдвэрээр барагдаж, 1,760.9 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Ковид-19 цар тахалтай холбоотой аж ахуйн нэгж байгууллага болон сайн дурын даатгалын шимтгэлээс төр хариуцах чөлөөлөлтийн 10,430.9 сая төгрөг, аж ахуйн нэгжийн хөнгөлөлтөөс 921.4 сая төгрөг, нийт 11,352.3 сая төгрөгийн авлага үүссэн байна.

Эдгээр авлага нь бүрэн барагдах эсэх нь тодорхойгүй, тайлант онд хөнгөлөлт чөлөөлөлттэй холбоотой 509.8 сая төгрөг орж авлагаас буурсан нь авлагын насжилт ихсэх, найдваргүй авлагаар бүртгэгдэх үр дагавартай байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Нийгмийн даатгалын сан нь өмнөх онд 14,071.5 сая төгрөгийн авлагатай байснаас тайлант онд авлага нэмэгдэж 16,550.8 сая төгрөг болсон. Өр төлбөр 386.8 сая төгрөгөөс 16.1 сая төгрөг болж буурсан байна. Бүртгэлтэй өглөг, авлагын тооцооноос насжилт ихтэй 2017, 2018, 2019 онуудын өр төлбөр авлагыг барагдуулах талаар аян зохион байгуулсан боловч насжилт ихтэй авлагаас 1,760.9 сая төгрөг, өглөгөөс 16.1 төгрөгийн үлдэгдэл байна.

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 34.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 37.7 сая төгрөг болж, 3.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №..... Бараа материалын үлдэгдэл /сая. төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Бичиг хэргийн материал	2.02	1.34	-0.68
Аж ахуйн материал	28.06	30.77	2.71
Сэлбэг хэрэгсэл	2.87	2.87	0
Бусад хангамжийн материал	1.77	2.78	1.01
Дүн	34.72	37.76	3.02

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд НДЕГ-аас шилжүүлсэн, 4.89 сая төгрөгийн хувийн хэрэгт бар кодтой наадаг шошго орлого авсан нь бараа материалын үлдэгдэлд өсөхөд гол нөлөө үзүүлсэн байна.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 632.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 633.5 сая төгрөг болж, 0.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №..... Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж	499.19	499.19	0
Хуримтлагдсан элэгдэл	(30.41)	(45.56)	15.15
Авто тээврийн хэрэгсэл	42.7	12.81	(29.89)
Хуримтлагдсан элэгдэл	(42.7)	-	(42.7)
Машин тоног төхөөрөмж	126.55	148.81	22.26
Хуримтлагдсан элэгдэл	(73.99)	(94.17)	20.18
Тавилга эд хогшил	48.38	36.44	(11.94)
Хуримтлагдсан элэгдэл	(36.63)	(20.85)	(15.78)
Программ хангамж	9.14	9.14	0
Хуримтлагдсан элэгдэл	(2.13)	(4.85)	2.72
Бусад биет бус хөрөнгө	92.48	92.48	0
Дүн	632.58	633.46	0.88

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд НДЕГ-ын А/48 тушаалаар 3.8 сая төгрөг, А/177 тушаалаар 2.48 сая төгрөг, А/881 тушаалаар 10.37 сая төгрөг, А/809 тушаалаар 1.5 сая төгрөг, А/540 тушаалаар 4.1 сая төгрөг, нийт 22.26 сая төгрөгийн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлэн авсан, Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/179 тушаалаар тээврийн хэрэгсэл болон 4 төрлийн тавилга эд хогшлын өртгийг шинэчлэн тогтоож ашиглалтын хугацааг сунгаснаар тээврийн хэрэгсэл 12.81 сая, тавилга эд хогшил 7.96 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/177 дугаар тушаалаар Киоск тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэст үндсэн хөрөнгөд бүртгэж, оны эцсийн хөрөнгийн тооллогод байгаагаар тоолсон боловч, хөрөнгө бодитоор ирээгүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-т “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 13.5-д “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, 13.6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалттай нийцэхгүй, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх талаар албан шаардлага хүргүүлэв.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 386.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 16.1 сая төгрөг болж, 370.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №..... Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Бусад өглөг	12.7	9.08	(3.61)	56.23
Өндөр настны тэтгэвэр	2.37	2.16	(0.21)	13.37
Тахир дутуу тэтгэвэр	1.99	2.29	0.3	14.18
ХЧТА	254.2	-	(254.2)	
ЖА	111.09	-	(111.09)	
ҮО-ХЧТА	2.29	-	(2.29)	
Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр	0.78	0.78	0	4.83

Улс ӨН тэтгэвэр	1.23	1.69	0.46	10.46
Улс тахир дутуу тэтгэвэр	0.13	0.13	0	0.8
Нийт дүн	386.78	16.15	(370.7)	100

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд 16.15 сая төгрөгийн өр байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 357.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 357.1 сая төгрөг буюу өөрчлөлтгүй байна.

Хүснэгт № 31. Засгийн газрын хувь оролцоо /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт -/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	357.1	357.1	0	1.4
Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/				
Өмч /хувийн/ /ТӨҮГ/				
Өмч /хувьцаат/ /ТӨҮГ/				
Нэмж төлөгдсөн капитал /ТӨҮГ/				
Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/				
Хуримтлагдсан үр дүн	22,834.2	25,825.1	2,990.9	98.4
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	74.3	74.3	0	0.2
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга				
Дүн	23,265.6	26,256.5	2,990.9	100

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны үлдэгдэл 74.3 сая төгрөгт өөрчлөлт ороогүй байна.

Хуримтлагдсан үр дүн 25,825.1 сая төгрөг болж 2,990.9 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн 2,930.6 сая төгрөг, нягтлан бодох бүртгэлийн өөрчлөлт 60.3 сая төгрөг бүртгэснээс шалтгаалжээ.

Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга дансанд өмнөх оны актын орлого 72.6 сая, илүү төлсөн шимтгэлийн буцаалт 12.3 сая төгрөгийн зөрүүгээр 60.3 сая төгрөгийн залруулга байна.

3.5.10 Орлогын данс

Нийгмийн даатгалын сангийн дансанд тэтгэврийн даатгалын шимтгэл 83,555.6 сая, тэтгэмжийн даатгал 8,318.9 сая, YOMШ-ийн өвчний даатгалын шимтгэл 10,860.2 сая, ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл 1,697.2 сая, эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл 18,184.2 сая, нийт 122,616.1 сая төгрөгийн орлого төвлөрсөн.

Мөн сангийн хүүгийн орлого 9.3 сая, алдангийн орлого 37.3 сая, торгуулийн орлого 5.1 сая, сангийн бусад орлого 1.9 сая, нийт 53.6 сая төгрөгийн орлого орсон байна.

Нийгмийн даатгалын байгууллагын хувьд урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 703.2 сая, нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 67.3 сая, архивын лавлагааны орлого 0.4 сая төгрөг нийт 770.9 сая төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна.

3.5.11 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой 6.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Аудитын тайлангийн 3.9 дүгээр хэсэгт аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн хэсгийн Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага хэсэгт дэлгэрэнгүй оруулав.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд сангийн орлогыг 88,502.2 сая төгрөг, нийт зарлагыг 130,027.6 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, байгууллагын урсгал зардалд 1,165.4 сая төгрөг, санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,165.4 сая төгрөгөөр тооцон дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс сангийн орлогыг 13,426.4 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 101,928.6 сая төгрөгөөр, сангийн зардлыг 19,763.5 сая төгрөгөөр бууруулж 110,264.1 сая төгрөгөөр, байгууллагын үйл ажиллагааны урсгал зардлыг 699.1 сая төгрөгөөр Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2020 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/10 дугаар тогтоолоор баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 110,963.2 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 699.1 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 110,264.1 сая төгрөгийг тэтгэвэр, тэтгэмжийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2021 оны 04 дүгээр сарын 16-ны А/56, 2021 оны 08 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/102, 2021 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/175 дугаар тушаал, Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2021 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/22 дугаар тогтоолоор тодотгол орж сангийн орлогыг 101,928.6 сая, зарлагыг 110,489.6 сая төгрөгөөр, үйл ажиллагааны урсгал зардлыг 703.2 сая төгрөгөөр төсөвт тодотгол хийсэн байна.

Баталсан орлогын төлөвлөгөөний 101,928.6 сая төгрөгт улсын төсвөөс олгох хөрөнгө 18,929.4 сая төгрөг батлагдсан ба сангийн бүрдүүлэх цэвэр орлого 82,999.2 сая төгрөг байна.

Нийт зардлын 703.2 сая төгрөгийг нийгмийн даатгалын сангаас, сангийн орлогыг 101,928.6 сая төгрөгөөр, зарлагыг 110,928.6 сая төгрөгөөр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр нийгмийн даатгалын сангаас 703.2 сая төгрөгийн санхүүжилт бүрэн олгосон, нийгмийн даатгалын санд 102,066.7 сая төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна.

Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогыг төлөвлөөгүй ч гүйцэтгэлээр үндсэн үйл ажиллагааны орлого 37.3 сая төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлого 0.4 сая төгрөгийг бүрдүүлсэн.

Байгууллагын урсгал зардлын төсвийн зардлын гүйцэтгэл 700.9 сая төгрөг буюу 99.69 хувьтай байгаа нь байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 1.9 сая төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардлыг 0.2 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэж, 2.1 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Сангийн зардлын гүйцэтгэл 110,489.6 сая төгрөг зарцуулахаас 109,676.9 сая төгрөг зарцуулж 812.7 сая төгрөгийг хэмнэсэн.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар 7.1 сая төгрөг, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 59.9 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 0.3 сая, нийт 67.3 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс бичиг хэргийн материалд 1,685.0 мянга, тээвэр шатахуунд 900.0 мянга, шуудан холбоонд 150.0 мянга, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлд 1,575.0 мянга, ажилчдын цалинд 62,965.3 мянга, нийт 67,275.3 мянган төгрөгийг зарцуулжээ.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 149 мэдээллээс 143 мэдээллийг хугацаанд нь, 1 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 165.6 сая төгрөгийн 3 мэдээллийг байршуулаагүй байсныг аудитын явцад залруулан нөхөж мэдээлүүлсэн.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 4.4 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 23.8 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		/сая төгрөг/ Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	1	4.4	1	4.4			
Зөвлөмж	3	23.8	3	23.8			
Нийт	4	28.2	4	28.2			

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа Нийгмийн даатгалын хэлтсийн төсвийн байгууллага, нийгмийн даатгалын сангийн нийт 2 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргасан.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 174.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 165.6 сая төгрөгийн 3 алдааг аудитын явцад залруулж, 1.3 сая төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 7.7 сая төгрөгийн 3 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмжийг хүргүүлжээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Шилэн дансны цахим сайтад цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого зарлагын 547.6 сая төгрөгийн мэдээлэл оруулахаас 165.6 сая төгрөгийн 3 ажил гүйлгээ орхигдуулсныг аудитын явцад залруулан бүртгүүлсэн.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага:

- Сангийн ерөнхий нягтлан бодогч нь 2021 оны 4 дүгээр сард ээлжийн амралтын нөхөн олговроо цалинтай хамт авсан байтал дараа сарын цалин бүтэн бодогдож 8 сард ээлжийн амралтын 15 хоногийг суутган тооцсон бол үлдсэн 5 хоногийн цалин 328,445 төгрөгийг давхардуулан олгосон.
- Тэтгэврийн байцаагч ажлын 24 хоногийн ээлжийн амралтын нөхөн олговроо 7 дугаар сард бодуулж авсан. 7 дугаар сард 18 хоног амарч, 8 дугаар сараас эхлэн цалинг бүтэн ажилласнаар бодож ээлжийн амралтын 6 хоногийн 332,178 төгрөгийн цалин давхардуулан олгосон.
- Хамралт орлого шимтгэлийн тасгийн дарга нь 2021 оны 8 дугаар сард 24 хоногийн ээлжийн амралтын нөхөн олговроо авсан. 08 дугаар сард 15 хоног амарч, дараа саруудад цалин бүтэн бодогдож 9 хоногийн 683,730 төгрөгийн цалин давхардсан байна.

Эдгээр зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 16.5.3-т “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлнэ” гэж заасан заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Ээлжийн амралтын нөхөн олговор, цалин давхардуулан авсан 1,344,353 төгрөгт төлбөрийн акт тогтоов.

ЗГ-ын 2021 оны 67 дугаар тушаалаар баталсан “Эмнэлэг хөдөлмөрийн магадлах комиссын дүрмийн 10.3-т “Төв болон орон нутгийн комиссын бүрэлдэхүүнд гурваас дээш жил тасралтгүй, үр бүтээлтэй ажилласан магадлагч эмч, төв комиссын дарга, нарийн бичгийн даргад 3 сарын үндсэн цалинтай нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг ажиллаж байгаа байгууллагаас 3 жил тутамд олгоно” гэж заасны дагуу Нийгмийн даатгалын хэлтсийн даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн Б/67 тушаалаар магадлагч эмч Б.Пүрвээд 2,374,596 төгрөгийн тэтгэмжийг үндсэн цалингийн зардлаас олгож төсвийг зориулалт бус зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн 190 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай” зааврын 210101-Үндсэн цалин “Цалингийн сүлжээ, хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ болон бусад холбогдох эрх зүйн актын дагуу тогтоон олгож байгаа үндсэн болон байнгын гэрээт ажилтны албан тушаалын үндсэн цалин энэ ангилалд багтана” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх талаар албан шаардлага хүргүүлэв.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2018 оны А/22 дугаар тушаалаар Орхон аймгийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн бүтэц орон тоог 38 ажилтантай, үүнээс орлого шимтгэлийн тасаг 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй, сумын байцаагч 1, нийт 10 орон тоотой байхаар батлагдсан. Байгууллагын төсөвт орлогын тасгийн байцаагчийн урамшуулалд нэг ажилтанд 360.0 мянган төгрөгөөр бодож 9 ажилтанд нийт 2,880.0 мянган төгрөг олгохоор батлагдсан. Харин гүйцэтгэлээр урамшууллыг 14 ажилтанд 205,700 төгрөг

олгосон нь /өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан ажлын үүргийн хуваарилалтыг хийснээс шалтгаалсан гэх боловч/ НДЕГ-аас баталсан бүтэц орон тоог баримтлан ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх талаар албан шаардлага хүргүүлэв.

Төвлөрүүлэн захирагчид аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилд өгсөн 2 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Нийгмийн даатгалын сангийн авлага, өр төлбөрийг авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Тодруулга тайлантай холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт: Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлэхдээ Сангийн сайдын 388 дугаар тушаалын дагуу санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг зохих журмын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй.

3.1.2 Эрсдэл: Санхүүгийн тайлангаас мэдээлэл бүрэн авахгүй байх.

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайлангийн тодруулга тайланг зохих журмын дагуу бэлтгэн тайлагнаж байх.

3.2 Авлага, өр төлбөртэй холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт: Нийгмийн даатгалын сан нь өмнөх онд 14,071.5 сая төгрөгийн авлагатай байсан бол 2,479.3 сая төгрөгөөр нэмэгдэж 16,550.8 сая төгрөг болсон. Өр төлбөр 386.8 сая төгрөгөөс 16.1 сая төгрөг болж буурсан байна. Бүртгэлтэй өглөг, авлагын тооцооноос насжилт ихтэй 2017, 2018, 2019 онуудад үүссэн авлага 1,760.9 сая төгрөг, өр төлбөрийн 16.15 сая төгрөг бүрэн барагдаагүй байна.

3.2.2 Эрсдэл: Насжилт ихтэй, найдваргүй авлага, өр төлбөр бий болох.

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Насжилт ихтэй авлага, өр төлбөрийг бүрэн барагдуулах талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 6 дугаар сарын 25-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР:

Т.БОЛОРМАА

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

Б.ЭРДЭНЭ

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Ц.НАРМАНДАХ

ОРА-2022 /1/НА-СТА-ТТЗ

21

6117143690
ФАА0073 9042606

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан	Аудитын код:
			ОРА-2022/1/НА-СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс		Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 3 ажилтан ээлжийн амралтын олговор, цалинг давхардуулан авсан.	1.3	Төлбөрийн акт	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн
2	Магадлагч эмчид 2,374,596 төгрөгийн тэтгэмж олгоходоо үндсэн цалингийн зардлаас олгосон.	2.4	Албан шаардлага	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн
3	НДЕГ-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/177 дугаар тушаалаар Киоск тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн НДХ-т нийлүүлж үндсэн хөрөнгөд бүртгэж тооллогод байгаагаар тоолсон боловч хөрөнгө бодитоор ирээгүй байна.	2.5	Албан шаардлага	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн
4	Сангийн сайдын 388 дугаар тушаалын дагуу санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг зохих журмын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй.		Зөвлөмж	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн
5	Нийгмийн даатгалын сан нь өмнөх онд 14,071.5 сая төгрөгийн авлагатай байсан бол 2,479.3 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 16,550.8 сая төгрөг болсон. Өр төлбөр 386.8 сая төгрөгөөс 16.1 сая төгрөг болж буурсан байна. Бүртгэлтэй өглөг, авлагын тооцооноос насжилт ихтэй 2017, 2018,		Зөвлөмж	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн

	2019 онуудад үүссэн авлага 1,760.9 сая төгрөг, ер төлбөрийн 16.15 сая төгрөг бүрэн барагдаагүй байна.				
6	НДЕГ-ын 2018 оны А/22 дугаар тушаалаар Орхон аймгийн НДХ-ийн бүтэц орон тоог 38 ажилтантай, орлого шимтгэлийн тасаг 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй, сумын байцаагч 1 нийт 10 байхаар батлагдсан. Байгууллагын төсөвт орлогын тасгийн байцаагчийн урамшуулал 360.0 мянган төгрөгөөр бодож нийт 2,880.0 мянган төгрөг батлагдсан. Гүйцэтгэлээр 14 ажилтанд 205,700 төгрөгийн урамшуулал олгосон нь НДЕГ-аас баталсан бүтэц орон тоог баримтлаагүй байна.	2.9	Албан шаардлага	НДХ-ийн дарга, ахлах нягтлан бодогч, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч	Б.Анар, Л.Эрдэнэсүвд Э.Нямсүрэн
	Дүн	9.1			

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2022 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 32/32 ОИА-2022/1/НА-СТА-ТШЭ Эрдэнэт хот

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

1. Сангийн ерөнхий нягтлан бодогч нь 2021 оны 4 дүгээр сард ээлжийн амралтын нөхөн олговроо цалинтай хамт авсан бол дараа сарын цалин бүтэн бодогдож 8 сард ээлжийн амралтын 15 хоногийг суутган тооцсон байтал үлдсэн 5 хоногийн цалин 328,445 төгрөгийг давхардуулан олгосон.

2. Тэтгэврийн байцаагч нь ажлын 24 хоногийн ээлжийн амралтын нөхөн олговроо 7 дугаар сард бодуулж авсан. 7 дугаар сард 18 хоног амарч, 8 дугаар сараас эхлэн цалинг бүтэн ажилласнаар бодож, ээлжийн амралтын 6 хоногийн 332,178 төгрөгийн цалин давхардуулан олгосон.

3. Хамралт орлого шимтгэлийн тасгийн дарга нь 2021 оны 8 дугаар сард 24 хоногийн ээлжийн амралтын нөхөн олговроо авсан. 08 дугаар сард 15 хоног амарч, дараа саруудад цалин бүтэн бодогдож 9 хоногийн 683,730 төгрөгийн цалин давхардсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 16.5.3-т “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм

хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3-д “Төлбөрийн акт тогтооход дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана”, 4.2.3.3-д “цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” гэж заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь ээлжийн амралтын нөхөн олговор, цалинг давхардуулан олгосон 1,344,353 төгрөгийг Орхон аймгийн Төрийн сан дахь 100210000988 тоот /Ор.Хүү торгуулийн орлого/ дансанд төвлөрүүлэх;

2. Актын биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 15-ны дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газар¹т ирүүлэхийг Нийгмийн даатгалын хэлтсийн дарга Б.Анар, сангийн ахлах нягтлан бодогч Л.Эрдэнэсүвд, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч Э.Нямсүрэн нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР:..... Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР:..... Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР:..... Т.БОЛОРМАА

¹ Монгол Улс, Орхон аймаг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 7035-0757

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА**

2021 оны 03 сарын 28 өдөр

Дугаар 01/61 ОРА-5032/01/НА-СТА-ТЦ Эрдэнэт

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/177 дугаар тушаалаар 2,480.0 мянган төгрөгийн Киоск тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэст хүлээлгэн өгч үндсэн хөрөнгөд орлогоор бүртгэж, оны эцсийн хөрөнгийн тооллогод байгаагаар тоолсон боловч Киоск тоног төхөөрөмж нь бодитоор ирээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-т “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 13.5-д “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, 13.6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж баталгаажуулаагүй”, 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Бодитоор оршин байхгүй 2,480.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэлд тусгаж тайлагнасан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын хэлтсийн дарга Б.Анар, ахлах нягтлан бодогч Л.Эрдэнэсүвд, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч Э.Нямсүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР: Т.БОЛОРМАА

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 62/22 ОАА-9098/01/НХ 15112 Эрдэнэт

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Засгийн газрын 2021 оны 67 дугаар тушаалаар батлагдсан "Эмнэлэг хөдөлмөрийн магадлах комиссын дүрмийн 10.3-т "Төв болон орон нутгийн комиссын бүрэлдэхүүнд гурваас дээш жил тасралтгүй, үр бүтээлтэй ажилласан магадлагч эмч, төв комиссын дарга, нарийн бичгийн даргад 3 сарын үндсэн цалинтай нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг ажиллаж байгаа байгууллагаас 3 жил тутамд олгоно" гэж заасны дагуу Нийгмийн даатгалын хэлтсийн даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн Б/67 тушаалаар магадлагч эмчид 2,374,596 төгрөгийн тэтгэмжийг үндсэн цалингийн зардлаас олгож төсвийг зориулалт бус зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 5.1.3-т "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай" зааврын 210101-Үндсэн цалин "Цалингийн сүлжээ, хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ болон бусад холбогдох эрх зүйн актын дагуу тогтоон олгож байгаа үндсэн болон байнгын гэрээт ажилтны алан тушаалын үндсэн цалин энэ ангилалд багтана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.6-т "Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Цалингийн зардлаас зориулалт бусаар 2,374,596 төгрөгийн тэтгэмж олгосон зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын хэлтсийн дарга Б.Анар, ахлах нягтлан бодогч Л.Эрдэнэсүвд, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч Э.Нямсүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР: Т.БОЛОРМАА

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА**

2021 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 63/63 ОРА-2021/01/НН-САН ТЦ Эрдэнэт

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2018 оны А/22 дугаар тушаалаар Орхон аймгийн нийгмийн даатгалын хэлтсийн бүтэц орон тоог 38 ажилтантай, үүнээс орлого шимтгэлийн тасаг 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй, сумын байцаагч 1 нийт 10 орон тоотой байхаар баталсан. Байгууллагын төсөвт орлогын тасгийн байцаагчийн урамшуулалд нэг ажилтанд 360.0 мянган төгрөгөөр бодож 9 ажилтанд нийт 2,880.0 мянган төгрөг олгохоор батлагдсан. Харин гүйцэтгэлээр урамшууллыг 14 ажилтанд 205,700 төгрөг олгосон нь НДЕГ-аас баталсан бүтэц орон тоог баримтлан ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3-т "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 22 дугаар зүйл "Нийгмийн даатгалын байгууллагын удирдлага"-ын 1-д "Нийгмийн даатгалын төв байгууллага нь нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан Засгийн газрын гишүүний, орон нутгийн байгууллага нь тухайн шатны Засаг дарга болон нийгмийн даатгалын дээд шатны байгууллагын удирдлагын дор ажиллана", Засгийн газрын 2014 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдрийн 354 дүгээр тогтоолоор баталсан "Нийгмийн даатгалын байгууллагын дүрэм"-ийн 4.1-т "Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар, хэлтэс, тасаг, ажилтан дор дурдсан үүрэг гүйцэтгэнэ", 4.1.10-т "дээд шатны байгууллага, албан тушаалтны хуульд нийцсэн шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг тухайд нь биелүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар

тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.8-т “ байгуулсан гэрээ, хэлцэл, холбогдох дүрэм, журмыг баримтлаагүй” гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Нийгмийн даатгалын ерөнхий газраас баталсан бүтэц, орон тоогоор ажиллаагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын хэлтсийн дарга Б.Анар, ахлах нягтлан бодогч Л.Эрдэнэсүвд, үйл ажиллагааны нягтлан бодогч Э.Нямсүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР:..... Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР..... Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР..... Т.БОЛОРМАА